

Csege Gyula¹

MAGYARORSZÁGI VAGYONVÉDELEM OKTATÁS FEJLŐDÉSE ÉS KILÁTÁSAI A ROBBANTÁSOS CSELEKMÉNYEK KEZELÉSÉNEK TÜKRÉBEN²

Absztrakt

Az elmúlt évtizedekben hazánkban jelentős változások történtek a gazdaságban, valamint a társadalmi struktúrában is. A privatizáció, a tőkés réteg kialakulása, illetve a befektetők jelentős változásokat hoztak a versenyszektor egészére tekintettel, amely magával hozta a vagyonvédelem változását is. A tanulmányomban fel kívánom vázolni a vagyonvédelmi átalakulást a hazai történeti tények és eseményláncok tükrében, amely során be kívánom mutatni magán vagyonvédelmi terület fejlődését oktatási és képzési tekintetben is. A téma feldolgozásában a jogi lehetőségek és változások is szerepet kapnak, valamint kitérek a technikai területre is. A terület bemutatása után megkísérlem a hazai vagyonvédelmi szektor oktatási területének fejlődési lehetőségeit feltárni és ennek lehetőségeit felvázolni, a robbantásos merényletekkel kapcsolatos felkészültség viszonylatában.

Kulcsszavak: vagyonvédelem, oktatás, Fejlesztés, biztonságtechnikai, jogszabályi környezet, robbantásos merénylet

HUNGARIAN PROPERTY PROTECTION EDUCATION DEVELOPMENT AND OUTLOOK IN VIEWPOINT OF BOMBING TREATMENT

Abstract

Considerable changes happened in the economy in our homeland in the past decades, and in the social structure. The development of the privatisation, the capitalist layer, the investors brought considerable changes concerned the competition sector in consideration of whole one's, which brought the change of the safeguarding, I wish to outline the property protection transformation in the mirror of the domestic historical facts and event chains in the lecture, that I wish to present the development of a property protection area on it self in an educational and training look on it row. The legal opportunities and changing receive a role in the processing of the topic, and I go into detail about the technical area. I attempt to reveal the developmental opportunities of the educational area of the domestic property protection sector after the presentation of the area and to outline the opportunities of this, preparedness in relation with the terrorist bombings.

Keywords: property protection ,education, research , safety , regulatoryenvironment, bombings

¹ Óbudai Egyetem, Biztonságtudományok Doktori Iskola, e-mail: gyulacsege@gmail.com

² Lektorálta Prof. dr. Lukács László ny. egyetemi tanár, e-mail: llukacsy@gmail.com

BEVEZETÉS

A magyar társadalomban mindig is lényeges volt a területvédelem, tekintettel arra, hogy a kárpát-medence népei geopolitikai helyzetüknél fogva a környező népek betörései, az átvonulások és a megszállások miatt számos alkalommal védekezésre kényszerültek. A gyakori hívatlan látogatók miatt a magánvagyon védelem fejlődését is ösztönözték, amely a kulturális értékeken kívül védelmi feladatokat is ellátott, mint az úgynevezett székely kapuk³.

A kor előrehaladásával és a kihívások változásával együtt lassanként a technikai jellegű védekezési lehetőségek kerültek előtérbe, hiszen minden korszakban más helyzetbe került a vagyoni helyzet és az állam által a társadalomnak biztosított védelmi szint. A tanulmányomban a magán vagyónvédelmi szektor oktatásfejlődését kívánom bemutatni, amely során igyekszem a pozitív irányú változásokra is rávilágítani. Fel kívánom vázolni, hogy az oktatás mennyire készíti fel a magánszektor első vonalát, a személy és vagyonőr réteget egy a XXI. század kihívására, mint a robbantásos merénylet kezelésére.

VAGYONVÉDELMI OKTATÁS FEJLŐDÉSE MAGYARORSZÁGON

A rend védelme és fenntartása hazánkban alapvetően állami feladat és kötelesség volt és jelenleg is Alaptörvényben rögzített terület. A magán vagyónvédelem kategorizálása azonban már korántsem ennyire egyértelmű feladat. A magánszektor és a védendő magánvagyon a történelemben, számos esetben a nemesek esetében volt fontos, akinek területén élő jobbágy is tartozott. A jobbágy vagy a nem az arisztokráciához tartozó személyek ügyes bajos gondjaikkal, mint állataik ingó vagyontárgyaik eltulajdonítása esetén fordulhattak a társadalmi ranglétrán magasabban lévő személyekhez. A társadalmi berendezkedés az ipari forradalom és a világháborúk, majd az egypártrendszer időszakában is kevésbé érintette a magánvagyon védelem fejlődését, főként pedig ennek intézményes képzését. Magánnyomozás ennél szerencsésebb helyzetben volt, amely már az Osztrák-Magyar monarchia idején is szabályozott formában létezett.

A II. világháborút követően a magántulajdon megszűnt, helyét átvette az állami-társadalmi tulajdon, melynek védelméről teljes egészében az állam gondoskodott különböző szervezeti formákban, pl.: iparőrség, üzemrendészet, majd Polgári fegyveres őrségek⁴.

A vagyónvédelmi feladatok első jogszabálya a 4/1987. (VII. 22.) MT rendelet a vagyónvédelmi tevékenységről és a magánnyomozás tilalmáról szóló rendelet, amely a magánvagyon védelmének szabályozásáról szólt, amely egyúttal a magánnyomozást betiltotta.[1]

A rendszerváltás utáni tőke beáramlás és privatizáció miatt a magán vagyónvédelem szabályozása is elkövetkezett, amely során megalkotásra került a 87/1995.(VII.14.) Kormány

³ Mérete is mutatja tradicionális és művészeti szerepe mellett a kapu jellegzetes küllemét, amely szerint a kiskapu általában fél öl széles, egy öl magas; a nagykapu két öl széles, két öl magas.

⁴ A polgári fegyveres őrséget (előtte iparőrséget) jogi alapjait hazánkban a 27/1998. (VI. 10.) BM rendelet helyezte hatályon kívül. 1953-ban szervezték meg, majd jogszabályi háttérrel 1970-es években ruházták fel.

Rendelet, amely 1998. május 1-ig, a vállalkozás keretében végzett személy-, és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól, a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamaráról szóló 1998.évi IV. törvény hatályba lépéséig volt érvényben. Ezt követően 1998. július 9-én hatályba lépett a törvény végrehajtására a 24/1998.(VI.9.) BM. Rendelet is. [2]

A jogszabályok sorában a következő a 2005. évi CXXXIII. törvény a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól.

A folyamatos jogszabályi változás/fejlődés, valamint a dinamikus bűnügyi, kriminalisztikai és magántulajdon védelmi tudományok és stratégiák fejlődése életre hívta a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiát⁵, amelynek részeként némileg átalakult a magánbiztonsági képesítési típusok.

68/2012. (XII. 14.) a rendészeti feladatokat ellátó személyek, a segédfelügyelők, valamint a személy- és vagyonőrök képzéséről és vizsgáztatásáról szóló Belügyminiszteri Rendelet hatályba lépését követően, szükségessé vált a magánbiztonság területén tevékenykedők korábbiakban említett változások miatti továbbképzése. [3]

A rendelet kihirdetése előtt alap szakképesítésként az élőerős vagyonvédelem területén tevékenykedni szándékozók a „Biztonsági őr” megnevezésű végzettséget szereztek meg, amely mellé megkapták a „Vagyonőr” valamint „Testőr” rész szakképzettségeket. Amelyre ráépülő szakképesítésként megszerezhető volt a „Fegyveres biztonsági őr”, „Kutyás őr”, „Kutyavezető őr”, „Bankőr”, „Rendezvénybiztosító őr”, valamint a „Pénzszállító” képesítés is. [4]

2013. szeptember 1-jétől alap szakképesítésként már a Személy- és vagyonőr képzettség jelenik meg, amelynél már nincs rész szakképesítés, de megjelennek a hatósági szakképesítések úgymint: Bankőr, Rendezvénybiztosító, Kutyás őr, Pénzszállító. Természetesen a ráépülő szakképesítések listájának is változnia kellett. A szakképesítések a hatályos szabályozókban foglaltak értelmében a Fegyveres-biztonsági őr, a Kutyavezető őr, a Testőr, a Mechanikus vagyonvédelmi szerelő, valamint a Elektronikus vagyonvédelmi rendszerszerelő. [5]

Az első személy- és vagyonőr képesítés megszerzésére irányuló oktatás és vizsgáztatási rendszert szabályozó Belügy Minisztériumi rendelet a 38/1997 (VI. 27.) BM rendelet foglalja magában. Amely meghatározza, hogy a képzettség megszerzésének előfeltétele a 18. életév betöltése, büntetlen előélet, cselekvőképesség, állandó belföldi lakóhely. Az oktatás ideje alatt a résztvevőknek el kellett sajátítani az alapvető önvédelmi fogások mellett a szükséges jogi rendelkezéseket (alkotmány, büntető, államigazgatási, polgári, büntetőeljárás jogi), alapvető kriminalisztikai és pszichológiai elveket, valamint a védendő objektum, vagyontárgy vagy személy őrzésére, biztonságának megóvására, fenyegetés, támadás elhárítására vonatkozó szakmai szabályokat, módszereket. Az alapképzettség elsajátítására 300 tanórát írtak elő, amelyet 180 óra elméleti illetve 120 óra gyakorlati foglalkozásra választottak ketté. [6]

⁵ 1744/2013. (X. 17.) Kormány határozat

A 12/1995 (VIII.18.) BM rendelet, illetve a 29/1997 (IV.18.) BM rendeletben felsoroltak alapján- személy- és vagyonőri képesítésként kell elfogadni:

- az egyetemek állam- és jogtudományi karán;
- a Rendőrtiszti Főiskolán;
- a Rendőrtiszti Főiskola átképző tagozatán;
- az Államigazgatási Főiskola igazgatási rendszerszervező szakán;
- a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia katonai biztonsági és általános felderítőszakán szerzett diplomát;
- a Rendőri Szakközépiskolában szerzett bizonyítványt;
- a katonai felsőfokú oktatási intézményben szerzett oklevelet;
- a Rendőrtiszti Akadémián;
- a rendőri szakiskolán;
- a határrendész képző szakiskolán;
- a büntetés végrehajtás tiszthelyettes képző szakiskolán;
- a középfokú katonai szakképzési intézményben szerzett képesítést;
- a kutyavezető szakképesítést;
- a biztonság szervezői szakképesítést;
- a 14/1960 (III.24.) Kormányrendelet és a 6/1988 (II.12.) MT rendelet alapján szerzett rendész képesítést, ha a kérelmező igazolja, hogy az e rendelet hatályba lépését megelőző 10 éven belül legalább 3 évet rendész munkakörben dolgozott. [7]

Az elméleti felkészültséget vizsgálva áttekintjük a személy és vagyonőr képzés oktatási anyagait, akkor a rendszerváltás után kialakult első Személy- és vagyonőri a tananyagok és képzési tanszegédletek a rendészeti szakközépiskolák tiszthelyettes képző tárgyai közül a közrendvédelmi, kriminalisztikai és jogi tárgyak oktatási tematikáinak alapjain nyugszik a mai napig.

A 2012. évi CXX. törvény és az annak végrehajtásáról gondoskodó 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet értelmében a vagyonőröknek meg kell ismerniük a megváltozott jogszabályi környezetet, köztük új jogaikat és kötelességeiket, amelyek az alaptörvény, a büntető törvénykönyv, a polgári törvénykönyv, a szabálysértési törvény változásaival alakultak ki. [8]

A rendszerváltás óta kialakult vagyonvédelmi oktatásról elmondhatjuk, hogy erősen jogi túlsúlyos. Amely alatt azt értem, ha egy vagyonőr frissen munkába áll a tanfolyam után, nem

feltétlenül képes ellátni a rá bízott feladatokat, mert az alapképzés szolgáltatási paramétereit, vagyis a valós „Knowhow”-t nem tartalmazza, sajnos még a 40 órás gyakorlati helyen eltöltött blokkal sem. [9]

Az átalakult képzés az új Felnőttképzési törvénynek tudható, aminek célja pontosan kiolvasható a jogszabály első pár sorából:

„hogy a hazánkban élő személyek meg tudjanak felelni a gazdasági, kulturális és technológiai fejlődés kihívásainak, eredményesen kapcsolódhassanak be a munka világába, sikeresek lehessenek életük során, és a felnőttkori tanulás és képzés segítségével az életvitel minősége javulhasson, szükség van a szakmai, a nyelvi és a támogatott képzések szervezettségének növelésére, tartalmuk minőségének és megvalósításuk ellenőrzésének erősítésére” [10]

XXI. SZÁZADI KIHIVÁSOK

A felvázolt oktatási rendszerben a hangsúly a jogszabályi környezet megértésén, az ezzel való munka megszgyén halad. Nem található hivatkozást arra, hogy mi a teendője egy személy és vagyonőrnek egy modernkori kihívás területén, mint a robbantásos cselekmény kezelésénél. A vagyonőrök felkészítésükben annyi instrukciót kapnak, hogy hívják ki a rendőrséget és segítsenek a kikerkező szakembereknek.

A jelenlegi biztonsági környezetben ez nagyon kevésnek tűnik. Ez a szint elvárható kell, hogy legyen egy civil állampolgártól is, nemhogy egy rendezvény vagy állami intézmény belső rendjéért és biztonságáért felelős személytől.

Számos alkalommal nagy felelősség nehezedik a magánbiztonsági szakemberekre, amely bizonyos szakirányú fejlődést kívánnak.

Elsődlegesen pszichológiai szűrésre lenne szükség ezekbe a továbbképzés elvégzéséhez. Nem sokat ér a tudás, ha mentálisan nem tudja kezelni a felelősséget a szakember. A jelenlegi rendszerben a fegyveres biztonsági őrok időszakos pszichológiai vizsgálatra vannak kötelezve. Véleményem szerint ez elégséges lenne a robbantásokkal kapcsolatos képzésben részt vevőkre, mivel nem áll olyan információ rendelkezésre, hogy fegyveres vagyonőr mentális állapotából történt volna támadás vagy öngyilkosság.

Alapvetően a mentális állapot megléte mellett egy oktató rétegre, egy instruktor rétegre lenne szükség, akik végrehajtják ezeknek a személyeknek a felkészítését. Ez a réteg véleményem szerint rendelkezésre áll. A felsőoktatásban és a rendvédelemben lehet találni olyan személyeket, akik naprakész információkkal és szakszerű kezelési instrukciókkal láthatnák el a képzésben részt vevőket. Ezt a feladatot a felsőoktatási intézményi háttérrel is meg lehetne indítani.

A felkészítésnek tájékoztató és nagy mennyiségű – a nem beiskolázott őrhöz is eljutó – szóróanyagokat is magában kellene foglalnia, mivel a résztvevők száma – főleg pénzügyi okokból – korlátozott lenne (ismerve a mai magán-vagyonvédelmi piac anyagias szempontú berendezkedését).

A szóróanyagokon olyan alapvető instrukciókat lehetne elhelyezni, mint pl. a biztonsági távolságok, a magára hagyott csomagokkal kapcsolatos teendők, a parkolóban történő biztonságos gépkocsi elhelyezések, az esetleges elkövetőkkel kapcsolatos indikátorok vagy az üvegfelületekkel kapcsolatos intézkedések stb. A kiképzett réteg ezt követően a munkahelyén számos, a személy és magánvagyonvédelmen kívül eső dolgozónak adhatná tovább a tudását, mely áttételesen a lakosság egyre szélesebb körű ilyen irányú felkészítését is szolgálná.

ÖSSZEFOGLALÁS

A tanulmányban foglalt adatok alapján elindult egy folyamat, amit nevezhetünk „rendrakásnak” is azért, hogy a magán vagyon védelmi szakterület és szakmaiság megőrizze azt a képességét, amely talán legjobban elkülöníti az állami rendvédelmi szervektől: ez a „piacképesség”.

A vagyonvédelmi oktatás világviszonylatban is problémákat mutat, mivel kevés a vagyonvédelmi területen végzett kutató-fejlesztő tevékenység. Alap esetben egy magán vagyonvédelmi szolgáltatásnak kiszervezetten kellene működni a megbízó cég működési struktúrájából, és a vagyonvédelmi szolgáltatónak olyan módon felkészített emberanyaggal kellene rendelkeznie, akik kellően felkészültek a megrendelői oldalt számára megoldandó XXI. századi biztonsági kockázatokra, többek között a robbantásos cselekmények elleni védelemre. Ezzel egyidőben célszerű lenne olyan alapokra helyezni a vagyonőr képzést, hogy az egy európai minősítési rendszerben is megállja a helyét.

A rendszer kialakításához egy átfogó és objektív képre lenne szükség az ágazatban felhasználható lehetőségekről és a meglévő humán erőforrásokról. Szükséges lenne egy olyan felmérés, amely alapján el lehetne készíteni egy olyan hosszú távú rendszert, amely egységes alapokon, szak-specializáltan készítené fel a magán-vagyonvédelmi rendszerben résztvevőket a feladatokra.

A folyamat a specializációval elindulni látszik hazánkban a szakterületi átcsoportosítások miatt, de ez még mindig nem azoknak a kihívásoknak a szükséges válasza, amely minőségi változást jelentene a területen.

A lehetőség a meglévő állományban megjelenik, de olyan széleskörű kutatás, tankönyv vagy szakirodalom, amely tudományos alapokra helyezné az átalakításokat és fejlesztéseket sok esetben nincs, vagy csak jogszabályi jelentőséggel bír és ezáltal meghatározza a követendő utat, de a humán fejlesztés eszközeit nem használja a tudomány mai szintjén.

Tekintettel arra, hogy a magán-vagyonvédelmi állomány a legnagyobb képzettséggel rendelkező rendészettel összefüggő csoport hazánkban, (igaz külön jogosítványokkal ennek vonatkozásában nem rendelkezik) szükséges ennek a tömegnek a minőségi irányba történő változtatása a piaci szempontok szerint.

Megítélésem szerint lassan a Magyar Honvédséggel hasonló állapot is érzékelhető ezen a területen, a sorkötelezettség fennállása és annak eltörlése időszakát tekintve. Az indokok lehetnek hasonlóak miszerint egy, a kor kihívásainak jobban megfelelő, nem mennyiségi alapokon nyugvó hanem a tevékenységét professzionális szinten művelő szakembergárda ugyanolyan, vagy magasabb szinten el tudja látni a feladatát, mint a tömeg erejét kihasználó sokszor csak elrettentő erővel rendelkező csoport. A magán vagyonvédelemben szintén rejlik olyan potenciál, amelyben kihasználható minden eddigi tulajdonsága, csupán a folyamatos átalakítás és a tudomány nem kellő súlyban történő alkalmazása hiányzik a területről.

Fontos kérdés a felkészültség kérdése. A fenti vázolt körülmények alapján elvárható lenne a specializáció egy külön tanfolyammal és vizsgával. Ez a képzettség megadná azt a tudást,

amellyel már magabiztosan intézkedhetne egy vagyonőr a modern kockázatokkal szemben, pl. egy robbantásos cselekmény esetén. Törvényi oldalról beépítésre kellene ehhez kerülnie a vonatkozó jogszabályokba, hogy adott létszám feletti tömegrendezvénynél, vagy kritikus infrastruktúra védelmének, a vagyonőrök közül egy fő képzettséggel kell hogy rendelkezzen a robbantásos események szakszerű kezelésére. Ezekben a speciális helyzetekben át tudná venni az irányítást a biztonsági vezetőtől, amely során végrehajtaná a szakszerű kiürítést vagy védekezést a speciális esetről. Nyilván a törvénybe rögzítés csak azért lenne szükséges, mert látva a jelenlegi magyar magán-vagyonvédelmi piacot, nem minden vállalkozás alkalmazná az elvet ha „csak” irányelv, vagy a minőségbiztosítás opcionális rendszerébe kerülne bevezetésre.

Nem elhanyagolható kérdéskör, hogy ez a képzettség több alapvégzettséggel rendelkező vagyonőrt sarkalna arra, hogy elvégezze ezt a tanfolyamot, mivel ezáltal növekedne a képzettségi szintje, és biztosabban találna munkát magának. Ezzel a lánc-folyamattal egyre szélesebb körbe terjedne el a magánszektorban a robbantásos merényletek kezelésével összefüggő szakértelem, és növekedne a kollektív biztonsági szint is a társadalomban.

Ezekre a feladatokra azért is kell egyre szélesebb körben felkészíteni a vagyonőr réteget, mert a már meglévő intézmények nem olyan ütembe fognak beruházni pl. biztonsági üvegbe, fém- és robbanóanyag detektorokba, mint az átadható és fejleszthető tudást nyújtó képzésbe. Ha példának vesszünk egy oktatási intézményt (pl. egy általános iskolát), akkor néhány kivételtől eltekintve régi, sokszor a rendszerváltás előtti polgári épületekbe rendezkedtek be. Ezek az épületek csak nagy anyagi befektetéssel alakíthatók át a kor biztonsági követelményeinek megfelelően, azonban portás vagy biztonsági őr már szélesebb körben alkalmazásra kerül az ilyen intézményekbe is. A szaktudás több életet menthet, mint egy részlegesen biztonságos épület, ahol viszont nincs olyan szakember, aki megfelelően kezeli a veszélyhelyzetet. Egy egyszerű példával illusztrálva: egy alapvető biztonsági üveg (100-300 mikronos fóliával) sem képes megóvni a védendő személyeket, ha az ablak előtt áll közvetlenül egy gépkocsi, melyben nagyobb mennyiségű robbanóanyagot helyeztek el és robbantottak fel..

Igen fontosnak ítélni körülmény, hogy Magyarország némiképp megint hasonló helyzetben kerülhet, mint a 90-es évek elején. Az egyik szomszédos országban háború zajlik, amely magával hozza a fegyverek, robbanóanyagok szabadabb hozzáférését is a bűnözői vagy radikális csoportok részére. Fel kell készülni arra az eshetőségre is, hogy szélsőséges csoportok hazánkban is készülnek valamilyen fenyegetésre, mint akár a 2015.05.18-án az M0 autópályán közlekedő buszon feltalálásra került csőbombás esetét említjük. Ebben az ügyben is egy magára hagyott csomagról beszélhetünk, amelyből ha nem folyik ki egy szúrós szagú folyadék, a környezetében lévők nem érzékelik a veszélyt, így a tragédia is bekövetkezhetett volna.

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. BALOGH ZSUZSANNA: Objektumok robbantásos cselekmények elleni védelmének lehetőségei – PhD értekezés, NKE⁶ Katonai Műszaki Doktori Iskola, 2013.
2. BALOGH ZSUZSANNA: Tisztes távolság - Optimális védőtávolság, Repüléstudományi Közlemények, 2012. 2. szám, HU ISSN 1789-770X, pp. 380-386.
3. LUKÁCS LÁSZLÓ: Katonai robbantástechnika és környezetvédelem – jegyzet, ZMNE⁷, 1997.
4. LUKÁCS LÁSZLÓ: Építmények robbantásos cselekmények elleni védelme, Műszaki Katonai Közlöny. XXIV. évf. 2014. 3. szám, pp. 65-74.
5. LUKÁCS LÁSZLÓ: A polgári lakosság tájékoztatásának és felkészítésének rendszere robbantásos támadások esetén.7. Nemzetközi Robbanástechnikai Kollégium Konferencia kiadványa, 1997.
6. MUELLER OTHMÁR: Bombariadó. Szöveg, 1991.
7. HUNYADI F. - LUKÁCS L. - MUELLER O.: A robbantások elleni védekezés feladatai – jegyzet, BME⁸ Mérnöktovábbképző Intézet, Budapest, 1993. - 3. fejezet (MUELLER O.): Épületek és építmények kialakításának lehetőségei a robbantások elleni védelem érdekében, az adminisztratív intézkedésekkel összhangban, pp. 95-114.
8. PETŐ RICHÁRD: Üvegezett felületek robbanás elleni védelme, Műszaki Katonai Közlöny XXII. évf. 2012. 1. szám, pp. 107-123.

Hivatkozások:

- [1] 4/1987. (VII. 22.) MT rendelet a vagyonsvédelmi tevékenységről és a magánnyomozás tilalmáról
- [2] 24/1998. (VI. 9.) BM rendelet a vállalkozás keretében végzett személy- és vagyonsvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól, a Személy-, Vagyonsvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamaráról szóló törvény végrehajtásáról
- [3] 68/2012. (XII. 14.) B.M. rendelet a rendészeti feladatokat ellátó személyek, a segédfelügyelők, valamint a személy- és vagyonsőrök képzéséről és vizsgáztatásáról
- [4] 68/2012. (XII. 14.) B.M. rendelet a rendészeti feladatokat ellátó személyek, a segédfelügyelők, valamint a személy- és vagyonsőrök képzéséről és vizsgáztatásáról
- [5] 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet a rendészeti feladatokat ellátó személyek, a segédfelügyelők, valamint a személy- és vagyonsőrök képzéséről és vizsgáztatásáról

⁶ Nemzeti Közszołgálati Egyetem

⁷ Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem

⁸ BME - Budapesti Műszaki Egyetem

- [6] 38/1997. (VI. 27.) BM rendelet egyes szakmai és vizsgáztatási követelmények kiadásáról
- [7] 12/1995. (VIII. 18.) BM rendelet a vállalkozás keretében végzett személy- és vagyonőri, valamint a magánnyomozói tevékenység végzéséhez szükséges szakképesítésről
- [8] 2012. évi CXX. Törvény az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról
- [9] 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet a rendészeti feladatokat ellátó személyek, a segédfelügyelők, valamint a személy- és vagyonőrök képzéséről és vizsgáztatásáról
- [10] 2013. évi LXXVII. Törvény a felnőttképzésről